

UNIVERSITATEA ECOLOGICĂ DIN BUCUREȘTI
FACULTATEA DE ECOLOGIE ȘI
PROTECȚIA MEDIULUI

Program de studii universitare de licență

ECOLOGIE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI

Forma de învățământ: învățământ cu frecvență redusă

Material bibliografic pentru disciplina:
etică profesională și proprietate intelectuală

Titular de disciplină:
Lect. univ. dr. Tudor AVRIGEANU

București
2021

CUPRINS

INTRODUCERE.....	3
a. Date privind titularul de disciplină	3
b. Date despre disciplină.....	3
c. Obiectivele disciplinei	3
d. Competențe acumulate după parcurgerea cursului.....	3
e. Resurse și mijloace de lucru	4
f. Evaluarea	4
I. UNIVERSITATEA, ETICA ȘI INTEGRITATEA ACADEMICĂ.....	5
II. PREVEDERI RELEVANTE DIN LEGEA EDUCAȚIEI NAȚIONALE NR. 1 / 2011.....	8
III. PREVEDERI RELEVANTE DIN LEGEA NR. 206 / 2004 PRIVIND BUNA CONDUITĂ ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ, DEZVOLTAREA TEHNOLOGICĂ ȘI INOVARE	12
IV. CODURILE DE ETICĂ ȘI COMISIILE DE ETICĂ LA NIVEL UNIVERSITAR.....	16
V. APLICAȚIE: PROBLEMATICA PLAGIATULUI	17
VI. STATUTUL PERSONALULUI DE CERCETARE-DEZVOLTARE (Legea nr. 319 din 8 iulie 2003)	18
CAPITOLUL I: Dispoziții generale	18
CAPITOLUL II: Categoriile de personal, funcții și grade profesionale.....	19
CAPITOLUL III: Acordarea gradelor profesionale și încadrarea pe funcții	20
CAPITOLUL IV: Drepturi și obligații	26
CAPITOLUL V: Formarea profesională și pregătirea personalului de cercetare-dezvoltare	28
CAPITOLUL VI: Mobilitatea personalului de cercetare-dezvoltare	29
CAPITOLUL VII: Dispoziții tranzitorii și finale	30
VII. BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ.....	33
1. Emanuel Socaciu, Constantin Vică, Emilian Mihailov, Toni Gibea, Valentin Mureșan, Mihaela Constantinescu – <i>etică și integritate academică</i> , Editura Universității din București, 2018, ISBN 978-606-16-1021-1	

INTRODUCERE

Materialul este destinat studenților din cadrul programului de studii universitare de licență *Ecologie și Protecția Mediului*.

a. Date privind titularul de disciplină

Nume și prenume:	Lect. univ. dr. Tudor AVRIGEANU
E-mail:	tavrigeanu@gmx.de

b. Date despre disciplină

Anul de studiu:	I
Semestrul:	2

c. Obiectivele disciplinei

Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea și însușirea criteriilor după care se apreciază comportamentul integru în cadrul vieții academice; identificarea și rezolvarea problemelor de etică academică; deprinderea eticii și integrității academice în vederea realizării propriilor obligații universitare.
Obiectivele specifice	Identificarea problemelor de etică și integritate specifice diferitelor domenii academice; evitarea abaterilor de la etica și integritatea academică în cadrul propriei activități universitare; aprecierea corectă a cazurilor de încălcare a eticii și integrității academice cu ecouri la nivelul opiniei publice.

d. Competențe acumulate după parcurgerea cursului

Competențe profesionale	- înțelegerea principiilor și normelor specifice activității academice - identificarea aspectelor etice și de integritate în problemele concrete ale desfășurării vieții academice - acordarea de asistență sau consultanță juridică în materie de etică și integritate academică - redactarea lucrărilor științifice potrivit bunelor practici academice
Competențe transversale	- aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale; - utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue;

e. Resurse și mijloace de lucru

Pentru o pregătire temeinică vă sugerăm să consultați:

- Emanuel Socaciu, Constantin Vică, Emilian Mihailov, Toni Gibeau, Valentin Mureșan, Mihaela Constantinescu – *Etică și integritate academică*, Editura Universității din București, 2018, ISBN 978-606-16-1021-1
- E. E. Ștefan, *Etică și integritate academică*, ProUniversitaria, București, 2018
- W. Rugg (ed.), *Geschichte der Universität in Europa*, 4 vol., C. H. Beck, München, 1993-2004
- R. Barrow, P. Kinney (eds.), *Academic Ethics*, Routledge, 2017

f. Evaluarea

Înainte de examen este indicat să parcurgeți toată materia, cu atenție, durata estimată pentru această activitate fiind de aproximativ o săptămână.

Forma de evaluare (E-examen, C-colocviu/test final, LP-lucrări de control)		C
Stabilirea notei finale (procentaje)	- evaluarea finală	100%
	- activități aplicative /laborator/lucrări practice/proiect etc.	
	- teste pe parcursul semestrului	
	- teme de control	

I. UNIVERSITATEA, ETICA ȘI INTEGRITATEA ACADEMICĂ

A. Apariția Universității

1) Contextul istoric: Reaproprierea de către Occidentul medieval a culturii antice greco-romane

2) Repere:

- 1080: redescoperirea *Digestelor* lui Justinian: Bologna (Irnerius)
- 1150: redescoperirea scrierilor lui Aristotel: Paris (Abaelard)

3) Consecințe: Apariția comunităților universitare formate de profesori și studenți

4) Probleme:

- raporturile dintre profesori și studenți
- raporturile dintre profesori și studenți / oraș, Biserică, Imperiu

5) Soluția: *Universitas* ca o corporație cu statut juridic propriu

- autonomia universitară: reguli proprii de administrare și funcționare
- protecția autorității politice față de ingerințele exterioare

B. Marile tipuri de universitate

1) Universitatea medievală

Funcție: Păstrarea, aprofundarea și transmiterea interpretării textelor învestite cu autoritate

Primat ideologic și metodologic: Biserica romano-catolică (metoda scolastică)

2) Universitatea modernă

Funcție: Cunoașterea rațională a universului

Primat ideologic și metodologic: Libertate academică = coexistența între respectul autorității și gândirea critică

Evoluții:

a) La începutul secolului al XIX-lea se desprind două mari tipuri de universitate, ambele elitare:

- Franța: modelul autoritar al școlii de înalte studii servind pregătirii profesionale a funcționarilor statului;
- Germania: modelul humboldtian al cunoașterii în principiu dezinteresate sub aspect profesional, însă relevante pentru statutul social (“burghezia educată”), caracterizat prin:
 - interdependența între predare și cercetarea științifică
 - angajarea studenților înșiși în activitatea de cercetare științifică

b) Începând cu jumătatea secolului XX universitatea se transformă treptat în instituție de masă, iar diferențele inițiale tind să se estompeze o dată cu preluarea de către economie a rolului de subsistem social dominant:

- generalizarea funcției de pregătire profesională a studenților
- orientarea activității academice spre dobândirea și transmiterea unei cunoașteri aducătoare de profit cuantificabil economic, așadar transformarea (inițial *de facto*, tot mai mult și *de iure*) a universității în întreprindere economică.

C. Semnificații pentru înțelegerea »eticii și integrității academice«

1) Elemente constante și variabile:

- constante (forma): reguli (morale) elementare instituționalizate (juridic) și concretizate pe planul specific al activității academice
- variabile (materia):
 - în raport cu funcția universității:
Ex.:Prezentarea ideii originale ca idee a lui Aristotel / a ideii lui Aristotel ca idee originală
 - în raport cu primatul ideologic și metodologic
Ex.: Sfidarea autorității lui Aristotel / Situarea autorității mai presus de critica rațională

2) Încadrare în sistemul științelor (disciplinelor) normative

- perspectiva dominantă (în România, după model anglo-saxon: *Academic ethics and integrity*): etica și integritatea academică este o parte a filosofiei morale: etică aplicată într-un domeniu specific.

- perspectiva favorizată în continuare: în măsura în care sunt avute în vedere reguli de comportament general obligatorii și – ca atare – prevăzute cu sancțiuni juridică, în domeniul învățământului (universitar) și al cercetării științifice (academice), etica și integritatea academică reprezintă partea unei ramuri distincte de drept (drept academic sau drept științific: *Wissenschaftsrecht*), presupunând abordarea din perspectiva specifică a categoriilor juridice.

D. Stadiul elaborării teoretice la nivel național; bibliografie obligatorie

1. Introducerea ca disciplină obligatorie în cadrul studiilor universitare:

OM 3131 / 2018 al Ministerului Educației Naționale

2. Stadiul provizoriu al constituirii disciplinei “etică și integritate academică”

2.1. Ca disciplină filosofică

E. Socaciu et al., *etică și integritate academică*, 2018

E. Socaciu et al., *etică și integritate academică*. Curriculum-cadru 2018

Disponibile împreună cu alte materiale la adresa:

<https://deontologieacademica.unibuc.ro/documente/>

2.2. Ca disciplină juridică: E. E. Ștefan, *etică și integritate academică*, 2018

3. Scopul prezentei sinteze: prezentarea cadrului legal fundamental constituind materia unei viitoare sistematizări a eticii și integrității academice ca disciplină juridică specializată.

II. PREVEDERI RELEVANTE DIN LEGEA EDUCAȚIEI NAȚIONALE NR. 1 / 2011

A. Orientarea generală a învățământului (art.2): valori, creativitate, capacități cognitive, capacități volitive și capacități acționale, cunoștințe fundamentale și cunoștințe, competențe și abilități de utilitate directă, în profesie și în societate.

B. Idealul educațional (art. 2):

- Dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane,
- Formarea personalității autonome
- Asumarea unui sistem de valori necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetățenească activă în societate, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii.

C. Principiile care guvernează învățământul preuniversitar și superior (art. 3)

- a) principiul echității: accesul la învățare se realizează fără discriminare;
- b) principiul calității: activitățile de învățământ se raportează la standarde de referință și la bune practici naționale și internaționale;
- c) principiul relevanței: educația răspunde nevoilor de dezvoltare personală și social-economice;
- d) principiul eficienței: obținerea de rezultate educaționale maxime, prin gestionarea resurselor existente;
- e) principiul descentralizării: deciziile principale se iau de către actorii implicați direct în proces;
- f) principiul răspunderii publice: unitățile și instituțiile de învățământ răspund public de performanțele lor;
- g) principiul garantării identității culturale a tuturor cetățenilor români și dialogului intercultural;
- h) principiul asumării, promovării și păstrării identității naționale și a valorilor culturale ale poporului român;
- i) principiul recunoașterii și garantării drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale, dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase;
- j) principiul asigurării egalității de șanse;

- k) principiul autonomiei universitare;
- l) principiul libertății academice;
- m) principiul transparenței: asigurarea vizibilității totale a deciziei și a rezultatelor, prin comunicarea periodică și adecvată a acestora;
- n) principiul libertății de gândire și al independenței față de ideologii, dogme religioase și doctrine politice;
- o) principiul incluziunii sociale;
- p) principiul centrării educației pe beneficiarii acesteia;
- ...
- s) principiul organizării învățământului confesional potrivit cerințelor specifice fiecărui cult recunoscut;
- t) principiul fundamentării deciziilor pe dialog și consultare;
- u) principiul respectării dreptului la opinie al elevului/studentului ca beneficiar direct al sistemului de învățământ.

Finalitatea principală a educației și formării profesionale: formarea competențelor (art. 4):

Competențele: ansamblu multifuncțional și transferabil de cunoștințe, deprinderi/abilități și aptitudini, necesare pentru:

- a) împlinirea și dezvoltarea personală, prin realizarea propriilor obiective în viață, conform intereselor și aspirațiilor fiecăruia și dorinței de a învăța pe tot parcursul vieții;
- b) integrarea socială și participarea cetățenească activă în societate;
- c) ocuparea unui loc de muncă și participarea la funcționarea și dezvoltarea unei economii durabile;
- d) formarea unei concepții de viață, bazate pe valorile umaniste și științifice, pe cultura națională și universală și pe stimularea dialogului intercultural;
- e) educarea în spiritul demnității, toleranței și respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;

D. Prevederi specifice care vizează învățământul superior

Misiune (art. 117): generarea și transferul cunoașterii către societate prin:

- a) formare inițială și continuă la nivel universitar, în scopul dezvoltării personale, al inserției profesionale a individului și a satisfacerii nevoii de competență a mediului socioeconomic;

b) cercetare științifică, dezvoltare, inovare și transfer tehnologic, prin creație individuală și colectivă, în domeniul științelor, al științelor ingineresti, al artelor, al literelor, prin asigurarea performanțelor și dezvoltării fizice și sportive, precum și valorificarea și diseminarea rezultatelor acestora.

Principii (art. 118 alin. 1):

- a) principiul autonomiei universitare;
- b) principiul libertății academice;
- c) principiul răspunderii publice;
- d) principiul asigurării calității;
- e) principiul echității;
- f) principiul eficienței manageriale și financiare;
- g) principiul transparenței;
- h) principiul respectării drepturilor și libertăților studenților și ale personalului academic;
- i) principiul independenței de ideologii, religii și doctrine politice;
- j) principiul libertății de mobilitate națională și internațională a studenților, a cadrelor didactice și a cercetătorilor;
- k) principiul consultării partenerilor sociali în luarea deciziilor;
- l) principiul centrării educației pe student.

E. Etica universitară

1. Comisia de etică universitară (art. 306-309):

a) Instituire la nivelul universității

b) Structură și componență

- desemnare: consiliul de administrație (propunere), aviz (senat), aprobare (rector)
- persoane cu prestigiu profesional și autoritate morală.
- incompatibilități: rector, prorector, decan, prodecan, director administrativ, director de departament sau de unitate de cercetare-dezvoltare, proiectare, microproducție
- atribuții:
 - a) analizează și soluționează abaterile de la etica universitară, pe baza sesizărilor sau prin autosesizare, conform Codului de etică și deontologie universitară;

- b) realizează un raport anual referitor la situația respectării eticii universitare și a eticii activităților de cercetare, care se prezintă rectorului, senatului universitar și constituie un document public;
- c) contribuie la elaborarea Codului de etică și deontologie universitară, care se propune senatului universitar pentru adoptare și includere în Carta universitară; d) atribuțiile stabilite de Legea nr. 206/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- e) alte atribuții prevăzute de prezenta lege sau stabilite conform Cartei universitare, conform legii.

- sesizare universală; păstrarea confidențialității

2. Abateri grave de la buna conduită în cercetarea științifică și activitatea universitară (art. 310):

- a) plagierea rezultatelor sau publicațiilor altor autori;
- b) confecționarea de rezultate sau înlocuirea rezultatelor cu date fictive;
- c) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare.

3. Sancțiuni referitoare la încălcarea eticii universitare și a bunei conduite în cercetare (art. 319-326) aplicabile:

- **personalului didactic și de cercetare și personalului didactic și de cercetare auxiliar**
 - a) avertisment scris;
 - b) diminuarea salariului de bază, cumulat, când este cazul, cu indemnizația de conducere, de îndrumare și de control;
 - c) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții didactice superioare ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și de control, ca membru în comisii de doctorat, de master sau de licență;
 - d) destituirea din funcția de conducere din învățământ;
 - e) desfacerea disciplinară a contractului de muncă.
- **studenților și studenților-doctoranzi**
 - a) avertisment scris;
 - b) exmatricularea;
 - c) alte sancțiuni prevăzute de Codul de etică și deontologie universitară.

III. PREVEDERI RELEVANTE DIN LEGEA NR. 206 / 2004 PRIVIND BUNA CONDUITĂ ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ, DEZVOLTAREA TEHNOLOGICĂ ȘI INOVARE

1. Categoriile de norme și abateri specifice (art. 2 și 3)

1.1. Norme de bună conduită în activitatea științifică

Abateri specifice :

a) confecționarea de rezultate sau date și prezentarea lor ca date experimentale, ca date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori ca date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;

b) falsificarea de date experimentale, de date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori de date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;

c) îngreunarea deliberată, împiedicarea sau sabotarea activității de cercetare-dezvoltare a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile de cercetare-dezvoltare, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, a substanțelor organice sau anorganice ori a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților de cercetare-dezvoltare.

1.2. Norme de bună conduită în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, inclusiv în cadrul cererilor de finanțare depuse în cadrul competițiilor de proiecte organizate din fonduri publice;

Abateri specifice :

a) plagiatul;

b) autoplagiatul;

c) includerea în lista de autori a unei publicații științifice a unuia sau mai multor coautori care nu au contribuit semnificativ la publicație ori excluderea unor coautori care au contribuit semnificativ la publicație;

d) includerea în lista de autori a unei publicații științifice a unei persoane fără acordul acesteia;

e) publicarea sau diseminarea neautorizată de către autori a unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate;

f) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare, pentru posturi didactice universitare ori pentru posturi de cercetare-dezvoltare.

1.3. Norme de bună conduită în activitatea de evaluare și monitorizare instituțională a cercetării-dezvoltării, de evaluare și monitorizare de proiecte de cercetare-dezvoltare obținute prin acțiuni din cadrul Planului Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare și de evaluare de persoane în vederea acordării de grade, titluri, funcții, premii, distincții, sporuri, atestate sau certificate în activitatea de cercetare-dezvoltare;

Abateri specifice :

- a) nedezvăluirea situațiilor de conflicte de interese în realizarea sau participarea la evaluări;
- b) nerespectarea confidențialității în evaluare;
- c) discriminarea, în cadrul evaluărilor, pe criterii de vârstă, etnie, sex, origine socială, orientare politică sau religioasă, orientare sexuală ori alte tipuri de discriminare, cu excepția măsurilor afirmative prevăzute de lege.

1.4. Norme de bună conduită în funcțiile de conducere în activitatea de cercetare-dezvoltare

Abateri specifice :

- a) abuzul de autoritate pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;
- b) abuzul de autoritate pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare-dezvoltare conduse ori coordonate de persoane din subordine;
- c) abuzul de autoritate pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine ori pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini ori rude până la gradul al III-lea inclusiv;
- d) abuzul de autoritate pentru a impune nejustificat propriile teorii, concepte sau rezultate asupra persoanelor din subordine;

e) obstrucționarea activității unei comisii de etică, a unei comisii de analiză sau a Consiliului Național de Etică, în cursul unei analize a unor abateri de la buna conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare din subordine;

f) nerespectarea prevederilor și procedurilor legale destinate respectării normelor de bună conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare prevăzute în prezenta lege, în Legea nr. 1/2011, în Codul de etică, în codurile de etică pe domenii, în regulamentele de organizare și funcționare a instituțiilor de cercetare-dezvoltare, respectiv în cartele universitare, după caz, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de către comisiile de etică conform art. 11 alin. (6) din prezenta lege sau de către Consiliul Național de Etică, conform art. 326 din Legea nr. 1/2011.

1.5. Normele de bună conduită privind respectarea ființei și demnității umane, evitarea suferinței animalelor și ocrotirea și refacerea mediului natural și a echilibrului ecologic.

1.6. Alte situații care pot atrage răspunderea etică prin asociere:

a) participarea activă în abateri săvârșite de alții;

b) cunoașterea abaterilor săvârșite de alții și nesesizarea comisiei de etică prevăzute la art. 9 sau a Consiliului Național de Etică;

c) coautoratul publicațiilor conținând date falsificate sau confecționate;

d) neîndeplinirea obligațiilor legale și contractuale, inclusiv a celor aferente contractului de mandat sau contractelor de finanțare, în exercitarea funcțiilor de conducere ori de coordonare a activităților de cercetare-dezvoltare.

2. Definiții legale (art. 3)

a) coautor al unei publicații: orice persoană nominalizată în lista de autori a unei publicații științifice;

b) confecționarea de rezultate sau date: raportarea de rezultate sau date fictive, care nu sunt rezultatul real al unei activități de cercetare-dezvoltare;

c) falsificarea de rezultate sau date: raportarea selectivă sau respingerea datelor ori a rezultatelor nedorite; manipularea reprezentărilor sau a ilustrațiilor; alterarea aparatului experimental ori numeric pentru a obține datele dorite fără a raporta alterările efectuate;

d) plagiatul: *expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase*

din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale;

e) autoplagiatul: expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale aceluiași sau acelorași autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale.

3. Sancțiuni (art. 11)

a) avertisment scris;

b) retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de bună conduită;

c) diminuarea salariului de bază, cumulat, când este cazul, cu indemnizația de conducere, de îndrumare și de control;

d) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp între 1 an și 10 ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții superioare ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și de control sau ca membru în comisii de concurs;

e) destituirea din funcția de conducere din instituția de cercetare-dezvoltare;

f) desfacerea disciplinară a contractului de muncă.

IV. CODURILE DE ETICĂ ȘI COMISIILE DE ETICĂ LA NIVEL UNIVERSITAR

A. Codurile de etică universitară:

Funcție: implementarea, concretizarea și dezvoltarea dispozițiilor legale cu caracter general obligatorie la nivelul comunităților academice autonome;

Valabilitate: pentru membrii acestor comunități

B. Comisiile de etică

Soluționarea sesizărilor privind abaterile de la etica și integritatea academică la nivelul comunității academice potrivit dispozițiilor legii și ale codurilor de etică universitară

C. Studiu de caz:

Codul de etică universitară și deontologie academică al Universității Ecologice din București (www.ueb.ro)

- formularea valorilor eticii universitare
- incompatibilități și conflicte de interese
- comisia de etică universitară
- sancțiuni

V. APLICAȚIE: PROBLEMATICA PLAGIATULUI

A. Definiția plagiatului

- pluralitatea definițiilor propuse
- definiție legală: art. 3 alin. 1 lit d) din legea nr. 206/2004
- probeleme speciale:
 - aplicabilitatea în materia eticii *universitare*
 - concurența cu prevederile art. 141 din Legea nr. 8 / 1996 (dreptul de autor)
- Cerințe cumulative comune definițiilor propuse (cf. Ștefan 2018, p. 145)
 - a) preluarea de informații din opere publicate înainte de comiterea abaterii
 - b) lipsa menționării surselor originale

B. Tipuri de plagiat și probleme ale identificării plagiatului

- tipuri: preluarea identică / modificată a unor fragmente de text sau a unor idei străine
- probleme și delimitări
 - a) cunoaștere comună / originală – plagiat involuntar /voluntar
 - b) preluare textuală și prin parafrizare *aparentă*
 - c) plagiatul prin traducere

C. Identificarea plagiatului

D. Sancționarea plagiatului

VI. STATUTUL PERSONALULUI DE CERCETARE-DEZVOLTARE

(Legea nr. 319 din 8 iulie 2003)

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Art. 1

(1) Statutul personalului de cercetare-dezvoltare constituie cadrul prin care se promovează formarea continuă, dezvoltarea și motivarea resurselor umane, pentru asigurarea competenței și eticii profesionale în activitățile de cercetare-dezvoltare, a libertății demersurilor științifice și pentru participarea personalului din domeniu la promovarea și evaluarea activităților ce îi revin.

(2) Resursele umane ale cercetării-dezvoltării cuprind persoanele din sistemul de cercetare-dezvoltare care îndeplinesc condițiile de studii prevăzute de lege, care au capacitatea și competența de exercitare deplină a atribuțiilor și a drepturilor încredințate și asumate și respectă etica și deontologia profesională.

Art. 2

Ministerul Educației și Cercetării*), denumit în continuare autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare, este autoritatea administrației publice centrale de specialitate cu responsabilități directe în calificarea și certificarea resurselor umane ale activității de cercetare-dezvoltare.

Art. 3

(1) Dispozițiile prezentului statut se aplică personalului de cercetare-dezvoltare care își desfășoară activitatea în cadrul sistemului național de cercetare-dezvoltare, în cadrul altor structuri organizatorice cu capital de stat, privat sau mixt, al instituțiilor publice, precum și în cadrul unor forme asociative ori în mod individual.

(2) Prezenta lege reglementează statutul personalului de cercetare-dezvoltare și stabilește drepturile și obligațiile specifice, precum și modalitățile de angajare și promovare.

Art. 4

Activitatea personalului de cercetare-dezvoltare este de interes național și cuprinde:

- a)** dezvoltarea cunoștințelor științifice;
- b)** participarea la transferul cunoștințelor și tehnologiilor în toate domeniile vieții economice și sociale;
- c)** participarea la valorificarea eficientă a rezultatelor activității de cercetare-dezvoltare, pentru dezvoltarea durabilă a societății.

Art. 5

Personalul de cercetare-dezvoltare:

- a)** asimilează, utilizează și generează noi cunoștințe și aplică cele mai bune practici în domeniul specific de activitate;
- b)** respectă misiunea cercetării, etica și deontologia profesională.

CAPITOLUL II: Categoriile de personal, funcții și grade profesionale

Art. 6

Activitatea din structurile de cercetare-dezvoltare prevăzute la art. 3 se desfășoară de către următoarele categorii de personal:

- a)** personal de cercetare-dezvoltare;
- b)** cadre didactice universitare;
- c)** personal auxiliar din activitatea de cercetare-dezvoltare;
- d)** personal din aparatul funcțional.

Art. 7

Personalul de cercetare-dezvoltare prevăzut la art. 6 lit. a), cu studii superioare, care desfășoară activități de cercetare științifică, se diferențiază pe funcții și grade profesionale, după cum urmează:

- a)** cercetător științific gradul I - CS I;
- b)** cercetător științific gradul II - CS II;
- c)** cercetător științific gradul III - CS III;
- d)** cercetător științific - CS;
- e)** asistent de cercetare științifică - ACS.

Art. 8

Personalul de cercetare-dezvoltare prevăzut la art. 6 lit. a), cu studii superioare tehnice, care desfășoară activități de dezvoltare tehnologică, se diferențiază pe funcții și grade profesionale, după cum urmează:

- a)** inginer de dezvoltare tehnologică gradul I - IDT I;
- b)** inginer de dezvoltare tehnologică gradul II - IDT II;

c) inginer de dezvoltare tehnologică gradul III - IDT III;

d) inginer de dezvoltare tehnologică - IDT.

Art. 9

Personalul auxiliar cu studii superioare din activitatea de cercetare-dezvoltare, prevăzut la art. 6 lit. c), este format din specialiști din domenii și profiluri diferite, prevăzute în nomenclatoarele de funcții ale celorlalte sectoare de activitate.

Art. 10

(1) Personalul auxiliar cu studii medii din activitatea de cercetare-dezvoltare, prevăzut la art. 6 lit. c), se diferențiază pe funcții și trepte profesionale, după cum urmează:

a) tehnician treapta I - T I;

b) tehnician treapta II - T II;

c) tehnician treapta III - T III;

d) tehnician stagiar - TS.

(2) Personalul prevăzut la alin. (1) participă pe lângă cercetătorii științifici și inginerii de dezvoltare tehnologică la desfășurarea activității de cercetare-dezvoltare prin efectuarea de măsurări, analize, operații de execuție a unor elemente, operații de întreținere și exploatare a aparaturii și a instalațiilor de cercetare, precum și la alte activități asemănătoare.

CAPITOLUL III: Acordarea gradelor profesionale și încadrarea pe funcții

Art. 11

Încadrarea pe funcții și grade profesionale a personalului de cercetare-dezvoltare se face prin concurs, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

Art. 12

Metodologia de încadrare pe funcții și grade profesionale a personalului auxiliar din activitatea de cercetare-dezvoltare și a personalului din aparatul funcțional se stabilește de către fiecare instituție sau unitate de cercetare-dezvoltare, conform prevederilor legale în vigoare.

Art. 13

Personalul auxiliar din activitatea de cercetare-dezvoltare și cel din aparatul funcțional al instituțiilor sau al unităților de cercetare-dezvoltare se încadrează pe funcții și trepte profesionale, stabilite de prevederile legislației în vigoare.

Art. 14

Numărul de posturi pe funcții și grade profesionale se propune de către consiliul științific și se aprobă de către consiliul de administrație al instituției sau al unității, respectiv de organele de conducere echivalente, în concordanță cu necesitățile și resursele financiare ale acesteia.

Art. 15

(1) Funcțiile și gradele profesionale de cercetare-dezvoltare se ocupă prin concurs, pe baza evaluării performanțelor profesionale.

(2) Concursul se anunță public, prin afișare la sediul instituției sau al unității și prin publicare într-un ziar de circulație națională, și se desfășoară în conformitate cu prevederile prezentului statut.

(3) Înscrierea la concurs se face în termen de 30 de zile de la data publicării anunțului.

(4) Comisiile de concurs sunt formate din personal de cercetare-dezvoltare sau din învățământul superior, din instituția ori unitatea respectivă sau din afara acesteia, care are un grad științific mai mare sau cel puțin egal cu cel al postului scos la concurs.

(5) Probele de concurs și conținutul acestora sunt aprobate de consiliul științific al instituției sau al unității organizatoare a concursului.

(6) Dosarul de înscriere la concursul pentru ocuparea unui post de cercetare-dezvoltare cu studii superioare cuprinde obligatoriu următoarele:

a) cerere-tip de înscriere;

b) copii legalizate de pe diploma de bacalaureat sau echivalentă, diploma de licență ori echivalentă, însoțite de foaia matricolă, precum și copie legalizată de pe cartea de muncă sau copie-extras de pe Registrul general de evidență a salariaților, pentru a dovedi vechimea;

c) copie legalizată de pe diploma de doctor în ramura de știință corespunzătoare postului, precum și de pe alte diplome sau titluri științifice ori academice;

d) curriculum vitae;

e) lista lucrărilor publicate, însoțită de câte un exemplar din cel puțin 5 lucrări reprezentative;

f) alte înscrisuri solicitate de legislația sau reglementările în vigoare.

(7) Durata și finalizarea concursului este de 30 de zile de la data încheierii înscrierii, la nivelul comisiei de concurs, și de 45 de zile, la nivelul instituției sau al unității organizatoare a concursului, de la depunerea raportului comisiei de concurs.

Art. 16

(1) Evaluarea performanțelor profesionale ale candidaților, precum și încadrarea pe funcții se realizează ținând seama de studii, de competența și de rezultatele profesionale obținute, de titlurile

științifice și de gradele profesionale obținute, de experiența în specialitatea postului, de aptitudinile specifice necesare îndeplinirii funcției, cu respectarea prevederilor din prezentul statut.

(2)Concursurile pentru ocuparea posturilor de cercetători științifici se organizează după cum urmează:

a)concursul pentru ocuparea funcției de cercetător științific constă în probe scrise, orale și practice, specifice postului, stabilite conform art. 15 alin. (5). Comisia de concurs, formată din președinte și 2 membri, se propune de directorul științific și secretarul științific, se aprobă de consiliul științific al unității și se numește prin decizie a conducătorului instituției sau al unității. Rezultatul probelor de concurs se apreciază de fiecare membru al comisiei prin note de la 10 la 1; nota probei reprezintă media aritmetică a acestora. Comisia întocmește în termen de 5 zile de la ultima probă un raport cu concluzii de recomandare a candidatului care a obținut cea mai mare medie. Pot fi recomandați candidați care au obținut cel puțin media 8 și nici o notă sub 7. Consiliul științific și consiliul de administrație analizează și aprobă rezultatul concursului. Numirea pe postul de cercetător științific se face prin decizie a conducătorului instituției sau al unității;

b)concursul pentru ocuparea funcției și gradului de cercetător științific gradul III constă în verificarea îndeplinirii condițiilor necesare, prin analiza dosarului de înscriere și o probă orală sau scrisă cu subiecte specifice profilului postului. Comisia de concurs este formată din directorul științific sau secretarul științific al unității și din 3 membri, specialiști în profilul postului, cu funcție și grad profesional egale sau mai mari decât ale postului scos la concurs, se propune de directorul științific și de secretarul științific și se numește prin decizie a conducătorului instituției sau al unității. Aprecierea candidatului la concursul pentru ocuparea postului de cercetător științific gradul III se face prin punctaj, pe baza unei grile adaptate specificului locului de muncă și aprobate de consiliul științific al instituției sau al unității. Președintele comisiei de concurs prezintă raportul în consiliul științific al unității, nominalizând candidatul cu cele mai bune performanțe. Consiliul științific aprobă rezultatul concursului, în urma căruia conducătorul instituției sau al unității emite decizia de numire;

c)concursul pentru ocuparea posturilor de cercetător științific gradul II și cercetător științific gradul I constă în analiza dosarului de înscriere la concurs, verificarea îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege și aprecierea prin punctaj, pe baza unei grile adaptate specificului activității locului de muncă a candidatului și a performanțelor sale. Comisia de concurs este formată din directorul științific sau secretarul științific al instituției sau al unității și din 4 membri, cadre didactice universitare și cercetători, dintre care cel puțin 2 din afara instituției sau a unității respective, se propune de directorul științific și de secretarul științific și se numește prin decizie a conducătorului instituției sau al unității. În comisiile pentru ocuparea posturilor de CS I se numesc profesori universitari și CS I, iar pentru ocuparea posturilor de CS II se numesc profesori universitari sau conferențieri

universitari și CS I ori CS II. Președintele comisiei de concurs prezintă raportul acesteia consiliului științific al instituției sau al unității de cercetare-dezvoltare, nominalizând candidatul cu cele mai bune rezultate. Consiliul științific aprobă rezultatul concursului prin vot nominal deschis. Dosarul de concurs, împreună cu raportul comisiei și documentele însoțitoare, se înaintează Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, care validează rezultatele concursului, urmând ca autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare să confirme prin ordin rezultatele concursului de numire pentru funcția de CS II, respectiv CS I. Numirea pe postul de CS II sau CS I se face prin decizie a conducătorului instituției sau al unității de cercetare-dezvoltare.

(3) Condițiile minime de experiență profesională pe care trebuie să le îndeplinească persoanele supuse evaluării pentru activitatea de cercetare științifică sunt următoarele:

- a)** pentru asistent de cercetare științifică, să fie absolvenți cu examen de licență sau de diplomă;
- b)** pentru cercetător științific, să aibă activitate de cercetare-dezvoltare în specialitate sau în învățământul superior de cel puțin 2 ani sau de cel puțin 4 ani în alte activități;
- c)** pentru cercetător științific gradul III, să aibă activitate de cercetare-dezvoltare în specialitate sau în învățământul superior de cel puțin 6 ani sau de 4 ani, în cazul candidaților care dețin titlul de doctor; pentru candidații care provin din afara învățământului superior sau a cercetării științifice, o vechime de 10 ani, sau de 8 ani, pentru candidații care dețin titlul de doctor;
- d)** pentru cercetător științific gradul II, să aibă activitate de cercetare-dezvoltare în specialitate sau în învățământul superior de cel puțin 8 ani și titlul științific de doctor; pentru candidații care provin din afara învățământului superior sau a cercetării științifice, o vechime de 12 ani în profilul postului;
- e)** pentru cercetător științific gradul I, să aibă activitate de cercetare-dezvoltare în specialitate sau în învățământul superior de cel puțin 9 ani și titlul științific de doctor; pentru candidații care provin din afara învățământului superior sau a cercetării științifice, o vechime de 15 ani în profilul postului;
- f)** personalul de cercetare-dezvoltare sau din învățământul superior, care îndeplinește condițiile de studii, cu o activitate deosebită în domeniul postului pentru care concurează, demonstrată prin lucrări de specialitate de valoare națională și internațională, poate să se prezinte, cu aprobarea consiliului științific, la concursul pentru ocuparea unui post în cercetare-dezvoltare cu reducerea condițiilor de vechime stabilite la lit. b)-e).

(4) Concursul pentru ocuparea funcțiilor și gradelor inginerilor de dezvoltare tehnologică se organizează pe baza metodologiei stabilite și avizate de consiliul științific și aprobate de consiliul de administrație al instituției sau al unității de cercetare-dezvoltare. Rezultatele concursului și concluziile comisiei sunt analizate și avizate de consiliul științific și aprobate de consiliul de administrație al instituției sau al unității de cercetare-dezvoltare, iar decizia de numire este dată de conducătorul instituției sau unității.

(5) Condițiile minime de experiență profesională pe care trebuie să le îndeplinească persoanele supuse evaluării pentru activitatea de dezvoltare tehnologică sunt următoarele:

a) pentru inginer de dezvoltare tehnologică, să aibă o vechime de cel puțin 2 ani în specialitatea postului;

b) pentru inginer de dezvoltare tehnologică gradul III, să aibă o vechime de cel puțin 3 ani în specialitatea postului;

c) pentru inginer de dezvoltare tehnologică gradul II, să aibă o vechime de cel puțin 5 ani în specialitatea postului;

d) pentru inginer de dezvoltare tehnologică gradul I, să aibă o vechime de cel puțin 8 ani în specialitatea postului.

Art. 17

(1) Gradele profesionale CS, CS III, IDT, IDT III, IDT II și IDT I se acordă prin decizie a conducătorului instituției sau al unității de cercetare-dezvoltare, pe baza rezultatelor obținute la concurs, conform prevederilor art. 16.

(2) Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare este organismul consultativ, fără personalitate juridică, organizat conform art. 140 alin. (3) din Legea învățământului nr. [84/1995](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Componenta și condițiile de numire a Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare și a comisiilor sale de specialitate, precum și regulamentul de organizare și funcționare a acestora vor fi revizuite și completate prin cuprinderea unei structuri distincte, prin ordin al ministrului educației și cercetării pentru activitatea de cercetare-dezvoltare, în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(4) Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, în urma analizei documentelor de concurs, confirmă sau infirmă motivat rezultatele concursului și transmite conducătorului autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare avizul pentru atribuirea prin ordin a titlurilor CS II și CS I.

(5) Încadrarea pe funcție, în gradele profesionale științifice II și I se face prin decizie a conducătorului instituției sau al unității de cercetare-dezvoltare, emisă în baza comunicării autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare.

(6) Confirmarea sau infirmarea deciziei de concurs pentru acordarea gradelor IDT I și IDT II se face de către autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare.

Art. 18

(1) Gradul profesional, o dată acordat, aparține persoanei titulare pentru domeniul de cercetare-dezvoltare respectiv și constituie titlu personal de care poate face uz în toate cazurile care implică imaginea sau drepturile personale.

(2) Pentru personalul atestat, gradele profesionale CS I, CS II, CS III în domeniul cercetării științifice, respectiv IDT I, IDT II și IDT III în domeniul dezvoltării tehnologice, pentru care au fost dobândite, sunt recunoscute în orice instituție sau unitate în care se desfășoară activități în domeniile respective.

(3) În afara procesului propriu-zis de acordare, gradul profesional se păstrează independent de ocuparea sau nu a unui post în cercetare-dezvoltare de o anumite categorie.

Art. 19

Funcțiile și gradele de cercetare-dezvoltare dobândite anterior se echivalează cu funcțiile corespunzătoare gradelor profesionale de cercetare-dezvoltare respective, stabilite prin prezenta lege, și echivalarea se face prin ordin al conducătorului autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare.

Art. 20

Funcțiile de conducere și coordonare științifică din instituțiile sau unitățile de cercetare-dezvoltare, care sunt îndeplinite de către personalul de cercetare-dezvoltare prevăzut la art. 6 lit. a), pot fi:

A. Funcții de conducere:

- a)** director general sau director;
- b)** director științific;
- c)** director tehnic;
- d)** secretar științific;
- e)** șef compartiment cercetare-dezvoltare.

B. Funcții de coordonare științifică:

- a)** director program cercetare-dezvoltare;
- b)** director proiect cercetare-dezvoltare;
- c)** șef program cercetare-dezvoltare;
- d)** șef proiect cercetare-dezvoltare.

Art. 21

(1) Funcțiile de conducere în activitatea de cercetare-dezvoltare se ocupă prin concurs.

(2)Funcțiile specifice de conducere din instituțiile sau unitățile de cercetare-dezvoltare prevăzute la art. 20 se ocupă, în condițiile legii, de personalul care îndeplinește următoarele condiții minime:

a)pentru director general sau director, cel puțin CS II, care are și atestat pentru management în cercetare-dezvoltare;

b)pentru director științific, cel puțin CS II;

c)pentru director tehnic sau secretar științific, cel puțin CS II la nivelul institutelor de cercetare-dezvoltare sau cel puțin CS III la nivelul stațiunilor sau al altor structuri;

d)pentru celelalte funcții specifice de conducere prevăzute la art. 20, personal de cercetare-dezvoltare începând de la funcția de CS III sau IDT III.

Art. 22

Cercetătorii științifici pot funcționa ca personal didactic în instituțiile de învățământ superior pe funcții echivalente, cu respectarea prevederilor Legii nr. [128/1997](#) privind Statutul personalului didactic, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL IV: Drepturi și obligații

Art. 23

Categoriile de personal prevăzute la art. 6 lit. a) și b) beneficiază, pe lângă drepturile prevăzute de lege pentru personalul încadrat în muncă, și de următoarele drepturi:

a)de a avea acces la sursele de informare și documentare necesare proiectelor de cercetare-dezvoltare la care participă, cu respectarea normelor de folosire și publicare;

b)de a participa la elaborarea strategiei cercetării științifice și dezvoltării tehnologice;

c)de a participa la manifestări științifice cu comunicări din rezultatele activității de cercetare-dezvoltare și de a publica lucrări științifice, în condițiile legii, cu sprijinul instituției sau al unității, în limita resurselor financiare;

d)de a brevetă rezultatele cercetării, în condițiile legii, cu sprijinul instituției sau al unității, în limita resurselor financiare;

e)de a fi recunoscute ca autori sau coautori ai unui demers științific și de a fi recompensate conform legislației din domeniu;

f)de a fi sprijinite de instituție sau de unitate, în vederea perfecționării pregătirii lor profesionale, conform legii;

g)de a face parte din asociații profesionale, societăți și organizații științifice, naționale și internaționale, fără ca prin activitatea desfășurată în aceste organisme să intre în conflict de interese cu unitatea unde prestează activitatea de bază;

- h)** de a le fi recunoscută și stimulată performanța în domeniul cercetării-dezvoltării prin: premii, gratificații, titluri, diplome, precum și prin alte modalități;
- i)** de a participa la competiții pentru finanțarea activității științifice proprii, din fonduri bugetare sau private, în condițiile legii;
- j)** de a participa ca expert, referent, membru în comisii de evaluare, consultant și altele asemenea, la solicitarea altor instituții sau agenți economici, fără a intra în conflict de interese cu instituția sau unitatea unde prestează activitatea de bază și de a fi remunerate pentru activitatea depusă;
- k)** de a putea obține un venit lunar neplafonat, dacă în același timp cu execuția temelor finanțate din fonduri de la bugetul de stat derulează și proiecte finanțate din programe internaționale la care România plătește cotizație, precum și dacă proiectul conduce, în timpul execuției și după finalizare, la transferuri tehnologice sau valorificări;
- l)** de a obține un venit lunar neplafonat, rezultat din execuția proiectelor interne și internaționale;
- m)** de a desfășura activități, prin cumul, privind cercetarea, învățământul sau valorificarea cercetării în conformitate cu prevederile legilor în domeniu; acestea se pot exercita în interiorul sau în afara instituției sau a unității de cercetare în care sunt încadrate, cu respectarea prevederilor art. 24 lit. c);
- n)** de a beneficia, în condițiile legii, de sporuri la salariul de bază, respectiv: doctorat, fidelitate, confidențialitate și alte sporuri prevăzute de lege sau în contractele colective de muncă;
- o)** de a refuza motivat, din considerente morale și etice, să participe la cercetări științifice care au un impact negativ asupra ființei umane și asupra mediului natural;
- p)** de a solicita și de a obține cu prioritate aprobarea pentru a ocupa un post de grad inferior celui dobândit, dacă este în interes propriu.

Art. 24

Categoriile de personal prevăzute la art. 6 lit. a) și b) au, pe lângă obligațiile prevăzute de lege pentru personalul încadrat în muncă, și următoarele obligații:

- a)** să respecte etica și deontologia activității de cercetare-dezvoltare;
- b)** să respecte drepturile de proprietate intelectuală și confidențialitatea convenită cu colaboratorii și cu finanțatorii cercetării;
- c)** să nu creeze conflict de interese sau concurență neloială în cazul cumulului de activități, efectuat în condițiile legii;
- d)** să participe la formarea cercetătorilor tineri și să transmită cunoștințele și experiența proprie în activitatea de cercetare-dezvoltare;
- e)** să utilizeze patrimoniul tehnico-științific și alte resurse ale instituției sau ale unității exclusiv pentru activități profesionale în interesul instituției sau al unității angajatoare;
- f)** să participe la evaluarea activității de cercetare-dezvoltare, precum și a rezultatelor proprii;

g)să participe la competiții pentru programele internaționale ale Comunității Europene sau pentru programele rezultate din acordurile internaționale de cooperare bilaterală la care România este parte;

h)să desfășoare activitatea științifică, tehnologică sau de inovare fără a încălca drepturile și libertățile omului;

i)să-și dezvolte continuu cunoștințele științifice și tehnice și să contribuie la diseminarea informației și culturii științifice și tehnice, precum și la conștientizarea publicului și a factorilor de decizie asupra rolului științei și tehnicii;

j)să participe la aplicarea, în condițiile legii, a rezultatelor activității proprii de cercetare-dezvoltare.

Art. 25

(1)La încetarea activității în instituție sau unitate, personalul de cercetare-dezvoltare nu poate folosi rezultatele științifice și tehnice care au fost obținute în unitate în cadrul unor lucrări finanțate din fonduri publice, pe o durată de cel puțin 5 ani, fără acordul finanțatorului.

(2)Nerespectarea angajamentului prevăzut la alin. (1) constituie contravenție și se sancționează cu amendă echivalentă cu 20 de salarii de CS I, la gradația maximă.

(3)Plata amenzii nu exonerează contravenienții de la plata daunelor provocate.

(4)Contravenția se constată și amenda corespunzătoare se aplică de reprezentantul autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare sub a cărei autoritate se află unitatea de cercetare-dezvoltare prejudiciată.

(5)Contravenției prevăzute la alin. (2) îi sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. [2/2001](#) privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. [180/2002](#), cu modificările ulterioare.

CAPITOLUL V: Formarea profesională și pregătirea personalului de cercetare-dezvoltare

Art. 26

Perfecționarea profesională a personalului de cercetare-dezvoltare se realizează în principal prin următoarele forme:

a)doctorat;

b)programe de formare continuă;

c)programe de documentare și schimburi de experiență la nivel național și internațional;

d)programe de specializare și de cooperare interdisciplinare, la nivel național și internațional;

e)învățământ postuniversitar, organizat potrivit legii;

f)burse de perfecționare și stagii de pregătire și documentare realizate în țară sau în străinătate;

g) manifestări științifice din țară sau din străinătate.

Art. 27

În vederea sprijinirii instruirii și mobilității personalului de cercetare-dezvoltare, autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare și ordonatorii principali de credite care finanțează activități de cercetare-dezvoltare pot înființa, în condițiile legii, centre de instruire pentru personalul de cercetare-dezvoltare, precum și din alte domenii.

Art. 28

Personalul cu funcții de conducere este obligat să se perfecționeze în domeniul managementului pentru cercetare-dezvoltare. Pentru ocuparea funcțiilor de conducere și menținerea în aceste funcții, care presupun și responsabilitate administrativă, se organizează stagii de pregătire și perfecționare în domeniul managementului pentru cercetare-dezvoltare.

Art. 29

Finanțarea activităților de formare profesională continuă se asigură din fonduri prevăzute cu această destinație în bugetele de venituri și cheltuieli ale instituțiilor sau ale unităților de cercetare-dezvoltare, precum și în programele de formare profesională finanțate din surse interne și internaționale.

Art. 30

Personalul de cercetare-dezvoltare care urmează o formă de specializare în țară sau în străinătate este obligat să se angajeze, în scris, că va lucra în cadrul unității între 1 an și 5 ani, proporțional cu costurile și durata specializării. În cazul nerespectării acestui angajament pentru motive imputabile salariatului, acesta va suporta contravaloarea specializării.

CAPITOLUL VI: Mobilitatea personalului de cercetare-dezvoltare

Art. 31

Autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare și ordonatorii principali de credite care finanțează activități de cercetare-dezvoltare asigură cadrul de reglementare compatibil cu spațiul european și mondial al cercetării-dezvoltării, pentru accesul cercetătorilor la patrimoniul tehnic și științific, în condițiile legii, și pentru asigurarea unor condiții atractive de muncă.

Art. 32

(1) În instituțiile și în unitățile de cercetare-dezvoltare pot fi cuprinși studenți care să lucreze în colective de specialiști din unitățile respective.

(2) Instituțiile și unitățile de cercetare-dezvoltare pot acorda studenților din ultimii doi ani burse de studii. Plata acestor burse va fi condiționată de obligația absolvenților de a se angaja, pe o perioadă determinată, prin angajamentul încheiat sub formă de contract, în unitatea de cercetare-dezvoltare finanțatoare. Cuantumul burselor va acoperi cheltuielile de studii.

Art. 33

(1) Academia Română, academiile de ramură, institutele de învățământ superior și institutele naționale de cercetare-dezvoltare pot propune autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare constituirea, pe perioade determinate, de centre sau colective mixte de specialiști, pentru realizarea unor strategii de ramură sau sectoriale până la finalizarea acestora. Modalitatea de constituire și funcționare a centrelor și colectivelor mixte de specialiști se stabilește prin ordin al conducătorului autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare.

(2) Centrele sau colectivele mixte prevăzute la alin. (1) utilizează în comun mijloacele financiare și materiale de care dispun, în scopul gestionării raționale a potențialului uman de cercetare.

Art. 34

Pentru completarea și dezvoltarea potențialului uman angrenat în cercetare-dezvoltare, în programele instituțiilor de învățământ superior vor fi cuprinse activități pentru pregătirea și stimularea angajării tinerilor în instituții sau în unități de cercetare-dezvoltare.

CAPITOLUL VII: Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 35

(1) Personalul de cercetare-dezvoltare atestat, care revine în activitatea de cercetare-dezvoltare după părăsirea acesteia pentru motive care nu îi sunt imputabile, se încadrează la gradul științific dobândit anterior.

(2) Personalul atestat științific poate exercita prin cumul de funcții activități în cercetare-dezvoltare, învățământ și/sau producție, în condițiile prevăzute de lege.

(3) Beneficiază de rezervarea postului și pot exercita cumulat activități de cercetare-dezvoltare, la gradul științific dobândit, persoanele alese în Parlament, numite în Guvern sau care îndeplinesc funcții de specialitate specifice în aparatul Parlamentului, al Administrației Prezidențiale și al administrației publice centrale ori în serviciile publice descentralizate ale acesteia, precum și cele alese sau numite de Parlament în alte organe și organisme centrale ale statului, precum și cele alese în conducerea Academiei Române.

Art. 35¹

(1) Vârsta de pensionare pentru personalul de cercetare-dezvoltare este de 65 de ani, atât pentru femei, cât și pentru bărbați.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), la cerere, personalul de cercetare-dezvoltare se poate pensiona în condițiile prevăzute de Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 36

(1) Cercetătorii științifici gradul I pensionați pot desfășura, în condițiile legii, activități de cercetare-dezvoltare, salarizate prin cumul sau prin plata cu ora.

(2) La cerere, cercetătorii științifici gradul I pot fi menținuți în continuare în funcții de cercetare-dezvoltare, după împlinirea vârstei legale de pensionare, cu aprobarea anuală a consiliului științific.

(3) Personalul didactic universitar poate funcționa ca personal de cercetare asociat în instituțiile, unitățile sau structurile de cercetare-dezvoltare ale acestora, cu participare la conducerea și execuția programelor și a proiectelor de cercetare-dezvoltare, precum și la valorificarea rezultatelor acestora.

(4) Personalul didactic universitar poate încheia contracte sau convenții de cooperare științifică și de dezvoltare tehnologică pe durată determinată cu instituțiile, unitățile sau structurile de cercetare-dezvoltare ale acestora, în vederea participării la coordonarea și execuția programelor și a proiectelor de cercetare-dezvoltare din Planul național sau planurile sectoriale de cercetare-dezvoltare.

Art. 37

Cetățenilor români care au lucrat în străinătate în cercetare-dezvoltare li se echivalează integral, la cerere, vechimea în specialitate, pe baza documentelor care atestă acest lucru.

Art. 38

În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare va elabora Codul de etică și deontologie profesională a personalului de cercetare-dezvoltare, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 12 iunie 2003, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TĂRĂCILĂ

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 17 iunie 2003, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,

VIOREL HREBENCIUC

*) Conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. [64/2003](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 464 din 29 iunie 2003, noua denumire a ministerului este Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului.

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 530 din data de 23 iulie 2003